

1902,

1932 FEBRUÁR

# ERDÉSZETI LAPOK

LXXI. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

2. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Felelős szerkesztő  
BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1932. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 237—22.)

## MEGHÍVÓ

az általános erdőgazdasági és törvényelőkészítő bizottság, valamint az adó-, vám- és tarifaügyi bizottságnak 1932. évi február hó 24-én délelőtt 10 órakor az egyesület székházában tartandó ülésére.

### Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
  2. A földművelésügyi miniszter úr leirata a vadkárak ügyében.
  3. Jelentés a magyar tűzifa kedvezménye ügyében folytatott tárgyalásokról.
  4. A Magyar Bánya- és Kohóművek Országos Egyesületének átirata a magyar bányafa használata ügyében.
  5. Előterjesztés a kormányhoz a külföldi tűzifának az összes közszállításokból leendő kizárása ügyében.
  6. Esetleges indítványok.
- Budapest, 1932. évi február hó 6-án.  
Az elnök megbízásából:

Biró Zoltán s. k.  
ügyvezető.



## MEGHÍVÓ

az 1932. évi február hó 24-én délután 5 órakor az egyesület székházában tartandó igazgatóválasztmányi ülésre.

### Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Ügyvezető jelentése.
3. Jelentés a bizottsági tárgyalásokról.

4. Esetleges indítványok.

Budapest, 1932. évi február hó 6-án.

Az elnökség megbízásából:

Biró Zoltán s. k.  
ügyvezető.

## Kérelem az erdőbirtokos Urakhoz és egyesületünk összes tagjaihoz!

Igazgatóválasztmányunk multévi december hó 19-én tartott ülésén — a kiküldött külön bizottság jelentése alapján — elhatározta, hogy *néhai Bund Károlynak*, egyesületünk feledhetetlen első titkárának emlékét a boldogult érdemeihez méltóan kívánja megörökíteni.

A határozat értelmében kettősirányú akciót indít egyesületünk.

1. Az igazgatóválasztmány magáévá téve báró Inkey Pál választmányi tagunk erre vonatkozó javaslatát, azzal a kérelemmel fordul az ország erdőbirtokosaihoz, hogy egy-egy erdőrészt, avagy útvonalat, völgyet, esetleg feltűnőbb szikla- vagy facsoport a boldogult nevére elnevezni és ezt a körülményt úgy az üzemtervben vagy egyéb gazdasági okmányban feljegyezni, mint az egyesületünkkel is közölni szíveskedjenek.

2. A boldogult sírját megfelelő művészi kivitelű síremléssel kívánja megjelölni, s e célból felkéri az egyesület összes tagjait, hogy a síremlék költségeihez önkéntes adományokkal járuljanak hozzá.



Az igazgatóválasztmányt áthatja az a tudat, hogy kegyeletes kötelességet teljesít akkor, mikor a boldogult emlékét ebben a formában is meg kívánja menteni a feledéstől, mert az a munkásság, amit az egyesület titkári székében egy emberéleten át nemcsak az egyesület, de az egész magyar erdőgazdaság érdekében kifejtett, nemcsak minden tekintetben megérdemli a hálás kegyeletnek ezt a megnyilvánulását, de egyúttal magasan kiemelte őt a hétköznapi emberek sorából.

Az e célra szánt adományokat kérjük lapunk szerkesztőségéhez juttatni és azokat a megjelenő lapszámokban havonta fogjuk nyugtázni.

---

## Krónika

### 1. *Egy alispán.*

A *Szentesi Hírlap* január 14-iki számából vesszük a következőket:

#### *Az alispán ünneplése.*

Féltizenegyre járt az idő, amikor Farkas Béla dr. főispán megnyithatta az ülést. Napirend előtt átnyújtotta Csergő Károly dr. alispánnak a belügyminiszter díszes elismerő oklevelét, amelyet a belügyminiszter a megye területén végrehajtott fásítás elismeréseképpen adott az alispánnak.

„Az Alispán Úr a megyei fásítás terén hivatali kötelességét messze túlhaladóan közreműködött és nagy érdeme fűződik ahhoz, hogy a fásítás nálunk ilyen szépen előrehaladt. Valamennyien, akik a megyében járunk, örömmel látjuk, hogy milyen szép fás útjaink, tanyáink vannak. A fásítás az Alföldnek egyik legnagyobb hiányát pótolta és a jövő Alföldnek erdős Alföldnek kell lenni.

— Arra kérem az Alispán Urat, hogy továbbra is érezze szívéhez közelállónak a fásítás ügyét és a lehetőség szerint támogatassa, mert ezzel nemcsak ennek a vármegyének, de az országnak s nagy szolgálatokat tesz.”



A főispán beszéde után a közigazgatási bizottság tagjai lelkesen megéljenézték az alispánt.

Csergő Károly dr. alispán hálás szívvel mondott köszönetet a belügyminiszter kitüntetéséért és a főispán meleg szavaiért.

„Ezt a kitüntetést nem vártam, nem kerestem, mert a vármegyém iránti kötelességemet teljesítettem, amikor itt a fásítás ügyét felkaroltam. A fáknak a kultusza nemcsak szép és nemes cselekedet, hanem hasznos is, mert minden elültetett fa egy jó befektetés. És ezután is a legmelegebb szeretettel fogom a fásítást felkarolni és az erre irányuló törekvést támogatni.”

Az alispán szavait lelkes éljenzés követte, majd áttértek a napirend tárgyalására.

Eddig a közlemény.

A vármegye üdvözlétéhez szívvel és lélekkel csatlakozunk magunk is s nemcsak tisztelettel, de meleg szeretettel is üdvözljük azt a vezető közigazgatási férfit, aki az egyik legfontosabb érdekünket, de egyúttal a legfájóbb sebünket is alkotó ügyet annyi megértéssel és annyi szeretettel karolja föl.

Biztosra vesszük, hogy a hivatali többsége részéről jött elismerés nem fog magában maradni, hanem munkássága ugyanolyan megértéssel fog találkozni a földművelésügyi kormányzatnál is, amelynek törekvéseit az alispán úr olyan minden elismerésre méltó buzgósággal támogatta és támogatja.

Örömmel állapítjuk meg ebből a tényből is, hogy a magyar közigazgatás és a magyar erdészet között mindenütt megvan a megfelelő megértés és a megfelelő támogatás, ahol mindkét tényező egyaránt hivatása magaslatán áll.

És csak örömmel állapíthatjuk meg azt, hogy a magyar erdészetnek éppen azokon az alföldi részeken sikerült ezt a megértő elismerést legteljesebb mértékben kivívnia, ahol az erdők leginkább hiányzanak s ahol az erdészeti közhasznú munkája éppen ezért aránylag rövidebb multra tekinthet vissza és aránytalanul kisebb területre terjed ki.

Megszoktuk ugyan, hogy az erdővel is úgy vagyunk, mint az egészséggel: akkor érezzük leginkább a fontosságát, amikor nincs: mégis igen jóleső tudattal tölt el bennünket az a megértés, amit nemcsak ebben az esetben, de pl. Kiss Ferenc kollé-



gánk esetében vagy a Tiszajobbparti Egyesület debreceni közgyűlésén az alföldi közigazgatás részéről tapasztaltunk.

Véleményünk szerint ez a megértés nemcsak jóleső elismerése a köz érdekében kifejtett odaadó becsületes munkának, de kimeríthetetlen erőforrás a további nehéz küzdelemhez és állandó ösztönzés, mondhatnánk sarkantyú, amely nemcsak az ezzel hivatásánál fogva foglalkozó tisztikart, de mindazokat fokozottabb tevékenységre serkenti, akiknek ennek a kérdésnek az előbbreviteléhez valamelyes közük van.

A belügyminiszter úr és Csongrád vármegye elismeréséhez csatoljuk a magunk magyar szívből fakadó szeretetteljes üdvözlétét dr. Csergő Károly alispán úrhoz, akit ezúton is arra kérünk, hogy megértő lelkes, hathatós támogatását, a mi elárvult ügyünk részére a jövőben is biztosítsa.

## 2. A hitelnyújtás és a tőke.

A földművelésügyi minisztérium legmesszebbmenő támogatásával közel négy hónapja tárgyaltunk a ma legnagyobb budapesti bank képviselőjével az erdőgazdasági termelési hitel biztosítása céljából.

A földművelésügyi minisztérium vállalta az állami ellenőrzést s bebizonyítottuk, hogy olyan csekély hitelösszegekről van szó, ami az illető pénzügyintézet forgalmából az egy százaléknak is csak egy tört hányadát tehetné ki.

Kimutattuk azt is, hogy a nyújtandó hitel  $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{3}$  részét teszi ki a fedezetül szolgáló fatermékek normális kereskedelmi értékének és az előállítandó termékek első felének elhelyezésénél már biztosítani lehet a hitel legutolsó részének visszafizetését is.

A feltételek megállapítását úgy terveztük, hogy márciustól novemberig a kifizetendő tételek 99%-a törlesztve legyen s az elmaradó 1%, inkább biztonsági számítás, mint tényleges hátra maradás.

Röviddel ezelőtt kaptuk az értesítést, hogy a mai pénzügyviszonyok között az intézet igazgatósága nem tud pénzeket kb. egy-évesztendő időtartamra kihelyezni.

Azzal a bizalommal indultunk neki a tárgyalásnak, hogy az adott esetben, amikor a hitelező kezizálogképen olyan terméket



kap fedezetül, amelyből a termelésünk az utolsó 10 év alatt soha meg sem közelítette a belföldi fogyasztást, amely termék igen jelentős részben közszükségleti cikk, amely terméket ma jórészen vámmal és tarifakedvezménnyel is véd a kormány; akkor a magyar tőke mégis csak lehetővé fogja tenni a teljes biztonság mellett nyújtott igen tisztességes nagyságú kamat mellett azt, hogy a magyar termelő dolgozni tudjon, munkát tudjon adni sokezer ma munka nélkül álló kéznek és fel tudja javítani ennek a szerencsétlen országnak külkereskedelmi mérlegét.

Sajnos, csalódtunk.

*A tőke tudása ma abban az egyben merül ki, hogy olyan kamatot követeljen a munkától, amelyet becsületes munkával megkeresni nem lehet.*

Hiszen eddig is tudtuk, hogy a nagytőkének azt a bizonyos érzékenységet legelsősorban az önzés diktálja; hogy  $\frac{1}{4}\%$  kamatkülönbözetért képes az ellenségnek is fegyvert szállítani, mert hiszen a hitelevonás hatékonyabb fegyver a legmesszebb hordó ágyúnál is; mégis azt hittük, hogy akkor, amikor az ország legnagyobbnak ismert pénzügyi tekintélye terelte a tárgyalást erre a vágányra, akkor talán — ha áldozatok árán is — tudunk eredményt elérni.

Úgy látszik, hogy a tőke, amelyik mérhetetlen kapzsiságával felszívta az ország iparvállalatainak 90%-át s amelyik a konjunktúra hanyatlásával minden gondolkozás nélkül megfojtotta ezeknek a vállalkozásoknak jelentős részét, ma sem eszmélt még rá arra, hogy ha nem lesznek itt dolgozók, akik kemény munkával megkeressék a maguk megélhetése mellett az ő fenntartásukhoz szükséges kamatokat is, akkor a végén önmagát emészti fel, mert mindnyájan tudjuk, hogy a nem kamatozó tőke kérlelhetetlen biztonsággal apad.

Meg vagyunk győződve arról, hogy ha a kormányzat nem nehezítené meg a devizakiutalást, ez a mi hazafias tőkénk kézzel-lábbal sietne az importkereskedelem támogatására, ahol 2—3 hónap alatt mindig megkeresné a maga szerény, de az évi 10%-ot meghaladó kis hasznoeskáját.

Ez a sajnálatos eredménytelenség egyik újabb bizonyítéka annak az állításunknak, amit az erdőgazdasági hitelről szóló



törvény végrehajtási utasításának megjelenésekor mondtunk, hogy a magántőke a maga mérhetetlen kapzsiságában és féktelen önzésében ilyen célokra sohasem lesz kapható.

Vissza kell tehát térnünk az eredeti gondolathoz, ami nem más, mint jegyintézeti hitel valamelyik ú. n. altruista intézmény közbeiktatása és az állam szigorú fölügyelete mellett.

Nem félünk ma attól, hogy a használat és értékesítés állami felügyeletét a termelés kifogásolja abban az esetben, ha a feltételek csak tűrhetően elfogadhatók.

A gazdasági válság a magyar birtokososztály igen jelentős részét önhibáján kívül is abba a helyzetbe hozta, hogy megfelelő megértő intézkedés nélkül el kell pusztulnia.

A termelési hitel megoldása nélkül pedig az a segítség, amit az erdőgazdaság nyújthat, aránylag csekély eredménnyel járó súlyos áldozat lesz, amelyet a birtokos kényszerűségből vesz csak igénybe azért, hogy a tengődését egynéhány hónappal meghosszabbítsa.

Igaz, hogy a változott viszonyok ma előkészítették egy eddig nálunk majdnem teljesen ismeretlen kereseti ág, a fa-nagykereskedelem kialakulását.

Azok a nagy cégek, amelyek eddig külföldi tűzifa és szén behozatalával és nagyban való árusításával foglalkoztak, amelyeknek előlegként kiadott tőkéi jelentős mértékben könnyítettek meg a szomszédos államok fa- és széntermelését, ma itt benn keresnek lehetőséget a tőke kihelyezésére azért, hogy eddigi üzletmenetüket ne legyenek kénytelenek felhagyni.

Ismerünk már egynéhány céget, amelyek jelentős fameny nyiségek lekötésével egyúttal a termelések hitelszükségletének ellátását is vállalták.

Éppen ez a körülmény, hogy a tőkének egy bizonyos része — bár nem kicsinylendő haszon mellett — már ezen a téren keres elhelyezkedést, mutatja azt, hogy a fatermelést itt benn nálunk még mindig reálisan jövedelmező foglalkozásnak tartják.

Annál feltűnőbb tehát a nagytőkének a hitel nyújtásától való idegenkedése, mert hiszen a fogyasztón való közvetlen elhelyezést kereső termelőnek az ár kilátásai túlnyomóan nagy-



részben jobbak, mint azé, aki nagy tételben eszközöl előzetes lekötést.

Mi a magunk részéről csak örömmel üdvözljük a magyar nagykereskedelemnek ezt az első kialakulását, mert az a meggyőződésünk, hogy különösen akkor, ha a hitel megszervezése tekintetében a kormányzat az erdőgazdaság támogatására siet, ezen a téren olyan egészséges verseny fog kialakulni, amelyik termelőnek, fogyasztónak, kereskedőnek és finanszírozó vállalatnak egyaránt előnyére lesz és megmutatja az utat, hogy a belföldi termelés védelmével és támogatásával lehet egyes-egyedül talpraállítani közgazdaságunkat.

Ha nem riadnánk vissza minden kissé szokatlanabb intézkedésnél a retorzió rémétől, hanem oda merjük állítani az elvet, hogy okvetlenül szükséges dolgokat is csak attól vásárolunk, aki tőlünk is vesz, ha mereven elzárkózunk minden olyan anyag behozatalától, amelynél vagy az egész értéket, vagy legalább a feldolgozási költséget meg tudjuk takarítani a magyar termelés részére, akkor megtaláljuk a kiutat is abból a kátyuból, amelyben ma egész közgazdaságunk vergődik.

### 3. *Egy kormányrendelet.*

Kivonatossan ideiktatjuk a m. kir. minisztériumnak a hivatalos lap január 23-iki számában megjelent rendeletét:

„A m. kir. minisztériumnak 440—1932. M. E. számú rendelete, egyes áruk behozatalának korlátozása tárgyában.

A m. kir. minisztérium az ország külkereskedelmi és fizetési mérlegének kedvező befolyásolása érdekében a vámjog szabályozásáról szóló 1924. évi XIX. t.-c. 5. §-ában és az 1922. évi XVII. t.-c. 36. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

#### 1. §.

Az 1924. évi XXI. t.-c. mellékletét képező autonóm vámtarifa alább felsorolt számai alá tartozó árukat csakis a kereskedelemügyi miniszternek az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg kiadott külön engedélye alapján szabad a behozatalban a szabadforgalom és az előjegyzési forgalom számára vámkezeln:



193. sz.-ból. Tüzifa, hasáb-, dorong- és rőzsfa aprítva, fűrészelve és kötegelve is; fa- és fűrészhulladék.

194. sz. Faszén, faszénbrikett.

196. sz. Hegyezett karó, gömbölyű, hasított vagy fűrészelt állapotban.

197. sz. Bárdolt, ácsolt vagy hasított fa az európai erdőgazdaságokban termelt fanemekből, ideértve a hornyolt és hornyolás nélküli zsindelyt és kerítésoszlopot is.

203. sz. Fűrészelt fa az európai erdőgazdaságokban termelt fanemekből.

470. sz. Ládák és ládarészek fából.

479. sz. Furnirok (borítéklemek).

480. sz. Székülés, klozettülés fából.

481. sz. Falécek, bútorok, keretek stb. számára.

482. sz. Keretek, a díszműárak kivételével.

483. sz. Hajlított bútor és bútorrész.

495. sz. Más papiroslemez négyzetméterenként 180 gr vagy annál nagyobb súlyban.

496. sz. Csomagolópapiros (a 498. sz. alá tartozó kivételével).

497. sz.-ból. Nyomó- és írópapiros tekercsekben vagy ívekben, hajtogatva is;

b) más lignintartalmú papiros;

c) másféle.

498. sz. Tekercspapiros (bobina) 15 cm szélességre vagy annál keskenyebbre és gép- (karton) lemez 40 cm szélességre vagy annál keskenyebbre vágva, a tarkapapirosból és szivarka- és más selyempapirosból való kivételével, továbbá csomagolópapiros leszakítógépek számára kiserelt, 30 cm-nél kisebb átmérőjű tekercsekben.

505. sz. Vonalozott papiros.

506. sz. Mézgázott papiros.

509. sz.-ból. Másutt nem említett papiros ívekben vagy tekercsekben:

a) pergamentpótló és pergamynpapiros;

b) más zsírhatlan papiros a valódi pergamentpapiros kivételével.



- 510. sz. Papiroszacskó és papiroszsák nyomással is.
- 513. sz. Csipkepapiros és ebből készült áruk, ideértve a süteményhüvelyeket.
- 514. sz. Papiros címke.
- 515. sz. Levélboríték.
- 516. sz. Levélpapiros.
- 529. sz. Dobozgyártmányok.
- 530. sz. Fonalséve papirosból.

## 2. §.

Úgy a jelen kormányrendelet, valamint a m. kir. pénzügy-miniszter 1930. évi október hó 31-én 126.930. (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1930. évi október hó 12-i 233. számában) 1930. évi december hó 20-án 158.000. (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1930. évi december hó 20-i 292. számában), 1931. évi március hó 2-án 26.738. (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1931. évi március hó 3-i 50. számában), 1931. évi szeptember hó 30-án 123.241. (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1931. évi október hó 2-i 224. számában) szám alatt kiadott rendeletei értelmében csak külön engedély alapján behozható áruknak a szabad forgalomra történő elvonása alkalmával az áru értékének  $\frac{1}{2}$  százaléka fizetendő vámkezelési illetékként, a fentidézett 158.000—1930. számú püm. rendeletben említett és a vámtarifa 195. szám alá tartozó gömbölyűfa kivételével, mely ezen illeték alól mentesen kezelhető.

## 3. §.

A behozatali korlátozás révén a jelen rendeletben érintett áruk közül azok, amelyek az 1924. évi XIX. t.-c. 110. § b)—d) pontjai, a 111. és 112. §-ai alapján vámmentesen kezelhetők, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter külön engedélye nélkül és kezelési illeték alól mentesen hozhatók be, feltéve, hogy a vámmentes kezelés előfeltételei az 1924. évi XIX. t.-c. és az ehhez tartozó végrehajtási utasítás vonatkozó rendelkezései szerint fennforognak.

Ugyancsak a m. kir. kereskedelemügyi miniszter külön engedélye nélkül a vámkezelési illeték alól mentesen hozhatók be a



m. kir. központi vámigazgatóság által kiadott engedélyjegyek alapján vámkezelt, továbbá a kiviteli kikészítési előjegyzési forgalomból visszaérkező áruk részvám fizetése esetén is.

#### 4. §.

A jelen rendelet nem érinti a m. kir. pénzügyminiszternek a 2. §-ban idézett rendeleteit, amelyekben Magyarországgal szerződéses viszonyban nem lévő államokból származó egyes áruk behozatala engedélyhez kötött, továbbá az 1924. évi XIX. t.-c. végrehajtása tárgyában az 1926. évi 92.000 sz. püm. rendelettel kiadott utasítás c) mellékletében megjelölt, illetve későbbi rendeletek által idesorolt és egyéb szempontokból korlátozás alá eső áruk behozatalát, végül a m. kir. minisztériumnak a szénellátás tárgyában 1931. évi szeptember hó 30-án kiadott 5.210/M. E. számú rendeletét. A rádiókészülékek és alkotórészeik behozatala tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1927. évi március hó 23-án 9.794. sz. alatt kiadott rendeletének a jelen kormányrendelet által nem érintett rendelkezései ugyancsak változatlanul érvényben maradnak.

#### 5. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép életbe, nem nyer azonban alkalmazást azokra az áruküldeményekre, amelyek a vonatkozó szállítási okmányok tanúsága szerint valamely nyilvános szállítási vállalatnál e rendelet kihirdetése napját megelőzőleg közvetlenül magyarországi rendeltetéssel feladattak, mely küldemények tehát külön engedély nélkül és kezelési illetéktől mentesen vámkezelhetők, fetéve, hogy a vámkezelés 1932. évi január hó 31-ig bezárólag megtörténik. A 1/2 százalék kezelési illeték tekintetében a 2. §-ban foglalt rendelkezés a vámtarifa 193. szám alá tartozó árukra vonatkozólag csak 1932. évi március hó 1-én kezdődőleg nyer alkalmazást.

A jelen rendeletet a m. kir. kereskedelemügyi miniszter, a m. kir. pénzügyminiszterrel és a m. kir. földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg hajtja végre.

Budapest, 1932. évi január hó 22-én.

*Gróf Károlyi Gyula* s. k., m. kir. miniszterelnök."



A megkönnyebbülés sóhajával tesszük hozzá, hogy „végre valahára”.

Kezdjük úgy érezni, hogy az a mérhetetlen zsarnoki hatalom, amellyel eddig az ország gazdasági ügyeinek vitelénél a nagytőke visszaélt, alkonyodóban van és rátérünk arra a gazdasági útra, ami egyedül állíthat bennünket is talpra.

Ezekkel a kérdésekkel mai lapszámunk külön mellékletében is részletesen foglalkozunk.

Itt csak örömmel üdvözljük a kormányzatot a behozatali engedély-rendszer életbeléptetése alkalmából.

Mert meggyőződésünk az, hogy ha ezt a rendszert megfelelő körülményekkel és megfelelő kemény kézzel kezelik, már az első hónapok is igen jelentős eredményekre vezethetnek.

Elsősorban azt várjuk tőle, hogy a magyar ipar, a magyar kereskedelem és a magyar fogyasztás maguk is rá fognak eszmélni arra, hogy nyersanyagszükségletüknek belföldön leendő fedezése nemcsak érdekük, de elsőrendű kötelességük is.

Talán rá fognak eszmélni arra is, hogy ebből a szempontból rájuk nézve is csak előny, ha a belföldi termelés tapogatózó kísérleteit előmozdíthatják.

Több mint egy éve mutattunk itt rá arra, hogy a német erdőgazdaság termelési kísérletei milyen nagymértékben élvezik a német nagyipar támogatását.

Mi a magunk részéről a legilletékesebb tényezők figyelmét is sokszor felhívtuk arra, hogy pl. bizonyos papírváltozatok előállításához a mi nagymennyiségű nyár- és talán fűz tűzifánkat is fel lehetne használni.

Hiszen a boldog békeidőkben volt olyan papirgyárunk, amely a legselejtesebb, sokszor már félig korhadt fenyő tűzifát vásárolta meg a kincstártól és ebből látta el a dohányjövedék egész karton- és csomagolópapír-szükségletét.

Az említett nyár tűzifakészletekből legalább is ilyen minőségű papírt lehetne gyártani megfelelő eljárás mellett.

Ezek dacára még eddig nem jutottunk el oda, hogy az eljárás módjával még csak kísérletet is tegyenek.

Ha a kormány a behozatali engedélyeket helyesen kezeli, a magyar ipar is kényszerítve lesz arra, hogy ezekkel a kérdések-



kel foglalkozzék, ami végeredményében hazafias kötelessége.

Minden hazafias kötelességnél azonban erősebb rúgó lesz az ipar és tőke ezirányú munkájában az, ha a kereseti lehetőség fogja őt erre az útra szorítani.

Méltóztassék tehát elővenni a vám és a forgalmi adó kérdését és orvosolni azokat a sérelmeket, amelyek a magyar műfatermelést közel egy évtized óta érik ezen a téren.

1921—1923-ig nem tudott a magyar erdőgazdaság annyit, vagy olyan műfaanyagot termelni, amit a magyar fogyasztás rögtön fel nem vett volna.

Ma, dacára az enyhe télnek, könnyebb ezer vagon tűzifát eladni, mint 10 köbméter műfát.

Ennek pedig első oka az, hogy ezeket a termékeket a külföldről könnyen, kevés munkával, vám- és forgalmiadómentesen tudja úgy a feldolgozó, mint a fogyasztó beszerezni s így egyáltalán nem törődik azzal, hol és mit lehetne magyar anyaggal megfelelően pótolni.

Ha a behozatali engedély megszerzése egy kis utánjárást fog igényelni, ha nem fogja derűre-borúra iparpártolás címén minden vállalkozás megkapni, akkor majd nem lesz bűdös az akácbanýafa a jóillatú magyarszén termelésénél, majd nem lesz göcsös és csúnya a magyar erdei fenyőanyag a fedélszék és födémépítésnél, nem lesz kemény a magyar bükk műfa a gyufagyártásnál és furnírvágásnál, sőt az asztalosnak is jó lesz a magyar tölgy-, bükk- és szilanyag, amelyikből igen jól lehet dolgozni, csak egy kicsit rá kell tenni a kezét.

A behozatali engedélyek kezelésénél fogja azonban teljes mértékben érezni a kormány azt, mennyire igazunk volt akkor, amikor évekkel ezelőtt követeltük a termelési statisztika megszervezését.

Majdnem egy évvel ezelőtt megpróbáltuk az egyesület útján megcsinálni a termelési statisztikát, de a felhívás eredménye az volt, hogy mindössze öt értesítést kaptunk bizonyos termelt készletekről.

Egyaránt hibás ebben a birtokososztály és az erdőtisztikar, de az utóbbi még sokkal nagyobb mértékben.

Mert itt nem arról van szó, hogy az értékesítési lehetősé-



geikbe valaki beleavatkozni kíván, vagy a termeléseiket óhajtáná valamilyen célból ellenőrizni, hanem arról, hogy az érdeképviselet becsületes, nyílt lélekkel, biztos alapon állhasson oda védeni a magyar termelést.

*Mert nem állhatunk oda ellenezni akármilyen fatermékeknek, nyers- vagy félig kész áruinak a behozatalát, abban az esetben, ha nem tudjuk igazolni azt, hogy tételenként megjelölve hol és mennyi megfelelő méretű és mennyiségű enemű terméke áll a magyar erdőgazdaságnak értékesítetlenül, esetleg szállításra készen.*

Nem járhatunk el elég erélyesen a behozatal korlátozásánál akkor, ha az érdeklődő feldolgozónak és fogyasztónak nem tudjuk megmondani, hol, miből és milyen mértékben tudja szükségleteit fedezni, illetőleg a behozni nem engedett külföldi anyagot belföldi termelvénnyel pótolni.

Bennünket nem riaszt itt vissza sem ezirányú kezdeményezésünk eredménytelensége, sem a támadás, amiben a kezdeményezésért részünk volt, mert az egyesület akkor, amikor a kérdést újból felveti, csak a köz érdekének és a magyar erdőgazdaságnak a védelme vezeti.

Nyílt színen ismételjük meg itt a kérést a földművelésügyi minisztériumhoz, szervezze meg haladéktalanul a termelési statisztikát, ha kell, bejelentési kényszer útján is, mert enélkül gazdasági politikát irányítani, termelést föllendíteni nem lehet.

A megkezdett úton pedig csak haladjon a kormányzat nyugodtan tovább, mi a magunk részéről itt is csak azt az elvet hangoztathatjuk: félre minden olyan behozatallal, amire nincs okvetlenül és feltétlenül szükség, sőt ahol csak lehet, pótoljuk a szükségeseket is magyar termelvénnyel, még ha az valamivel gyengébb minőségű is.

#### 4. A vadkárkedés és egyéb aktualitások.

December második felében vettük kézhez a földművelésügyi miniszter úr leiratát, amellyel egyesületünknek is megküldi a Magyar Vadászok Szövetségéhez, a Hubertus Orsz. Magy. Vadászati Védegyletnek és a Nemzeti Vadászati Védegyletnek intézett kérdőpontok másolatát.



Ugyanebben a leiratban jelzi a miniszter úr, hogy a vadászati egyesülések véleményeit hozzászólás végett egyesületünknek is le fogja adni.

Az általános erdőgazdasági bizottság és az igazgatóválasztmány már ebben a hóban foglalkoznak ezzel a kérdéssel.

Ezúton is fölkérjük azonban a vadászat ügyei iránt érdeklődő minden kartársunkat és tagtársunkat, hogy erre vonatkozó észrevételeit és javaslatait juttassa el az egyesülethez.

A leiratban három jelentős kérdőpont van, éspedig:

1. a nagyvadkárok;
2. az apróvadkárok;
3. a vadászfegyverengedélyek kiszolgáltatása körül követett eljárás.

A nagyvadkároknál — úgy véljük — a mai rendszer tartatlatlan.

Nem tartjuk elfogadhatónak azt az álláspontot, hogy az erdőtulajdonos vadkár fizetésére legyen kötelezhető akkor, amikor az erdejéből kilépő vad megszűnik az ő tulajdona lenni, mert hiszen — a törvényesen engedélyezett lövési határidő alatt — azt a nagyvadat bárki lelőheti és elviheti, ha a szomszédos területen egyébként vadászatra jogosult.

De ugyancsak be kell látnunk, hogy a kiskgazdának, akinek talán egész évi termését teszi tönkre a vad, amelyet lelőni, vagy elpusztítani joga nincs, valakitől kártalanítást kell kapnia.

Sőt végeredményében nem lehet elzárkózni annak a megállapítása elől sem, hogy az ilyen nagyvad a kiskgazda szempontjából kifejezetten kártékony állat, mert neki ugyanabból haszna nincs.

A magunk részéről úgy gondoljuk, hogy kártalanítási kötelezettség csak azt terheli, akinek megvan a joga a kérdéses kárttévő vad lelövéséhez, vagy akinek haszna van belőle.

Márpedig a lelövésre csak a vadászbérlő jogosult, haszna pedig a vadászból elsősorban a bérbeadó községnek van.

A helyes megoldást feltétlenül elősegítené az, ha nagyobb kártételek esetén a földművelésügyi minisztérium kivételes lövési engedélyeket is adna, mert az ilyen nagy kártételek min-



dig arról tanuskodnak, hogy a túlszaporodott vad az erdőben élelmet nem talál.

Egész más elbírálás alá esik — véleményünk szerint — az úgynevezett apróvadkárok kérdése.

Ezeknek a tenyésze és fennmaradása egyáltalán nincs az erdőhöz kötve és a vadászati bér, amit egész határokért a község élvez, ellenszolgáltatása tulajdonképpen a termények értékének, amelyeket az apróvad elfogyaszt.

Kifejezetten számottevő kártételről csak a gyümölcsösökben lehetne szó, ahol egy-egy kemény télen a nyúl bizony igen érezhető károkat okoz.

Nem tarthatjuk elfogadható megoldásnak azt az álláspontot, hogy egyszerűen a gyümölcsös tulajdonosára hárítsuk át a kötelezettséget a védekezést illetőleg.

Akár bekerítésről, akár kenőanyagról, akár náddal való bekötésről van szó, mindenesetre olyan kiadás, amely azért háramlík a tulajdonosra, mert másnak az érdekében nincs joga a kártevő állatot elpusztítani.

Itt a kártalanítás föltétlenül csak azt a községet terhelheti, amelyik a vad által elfogyasztott termékek ellenértékét: a vadászati bért megkapja.

Ebből a szempontból jogos kifogás csak az lehet, hogy egy-némely vadszegény területen a bérlő vadászok ápolása és gondozása szaporította el az apróvadat, ellenben a régebben megkötött vadászbérleti szerződésnél meg sokkal kisebb apróvad-állományt vettek alapul, s így a vadászati bér nagyon alacsony.

Nem lenne-e célszerűbb törvényes intézkedéssel módot nyújtani arra, hogy az ilyen helyeken a vadászterület értékében időközben beállott jelentékeny növekedésnek a bérbeadó község is bizonyos hasznát lássa?

Ezekből a bértöbbletekből az ilyen esetenkénti károkat tudná azután a község kárpótolni.

A vadászfegyver tartására vonatkozó engedélyek kiszolgáltatásánál már csak az erdőtisztai és altisztai személyzet életbiztonsága szempontjából is ragaszkodni vagyunk kénytelenek a legridegebb álláshoz.

A jogos önvédelmet a házon belül vadászfegyver nélkül is



meg lehet oldani, sőt erre a célra a vadászfegyver talán a legkevesbé alkalmas.

Akinek tehát nincs törvényes joga arra, hogy a vadászfegyvert vadászatra tényleg használja is, ott a legszigorúbban kell elbírálni azokat az egyéb körülményeket, amelyek a fegyvertartás engedélyezését egyébként indokoltá tehetik.

Ennyit erről a kérdésről.

Ugyancsak ideje annak is, hogy a közszállítások kérdését a kormányzat előtt fölvegyük.

Úgy véljük, hogy ma amikor a multévivel szemben jelentősen nagyobb tűzifakészletek állanak rendelkezésre, szó sem lehet arról, hogy állami, vagy egyéb közintézmény, hivatal vagy üzem mást, mint belföldi tűzifát vásárolhasson.

Éppen azért, mert belföldi tűzifa ma már bőségesen áll rendelkezésre, teljesen indokolatlannak kell minősítenünk azt a kormányintézkedést is, amelyik a széntüzelés kötelező előírásával a fával való tüzelést majdnem azt mondhatjuk, hogy eltiltotta.

Soha egy hang kifogást nem emeltünk az ellen, ha a belföldi szén fogyasztását a kölföldi származású szén, fa, vagy bármilyen tüzelőanyag rovására támogatták és elősegíteni igyekeztek.

Körömszakadtáig védjük azonban a magunk elhelyezkedési területét, mert végeredményében a magyar erdők termékeinek közel 80 százaléka tűzifa és a mennyiség — Isten segítségével csak szaporodhatik.

Semmi okát nem látjuk tehát annak, hogy a mégis csak korlátozott mértékben rendelkezésre álló, munkával nem pótolható szénkészletek felélését ezen a címen indokolatlanul gyorsítsuk.

Mindig csak örömmel láttuk azt, ha a mieinkkel már csak a főiskola révén is testvér őstermelési ágazat: a szénbányászat fejlődött és eredményesen dolgozott; de nem vagyunk hajlandók a magunk létérdekét látszólag önzetlenül feláldozni ott, ahol erre a másik ágazatnak a maga megélhetéséhez egyáltalán nincs okvetlenül szüksége, amivel szemben az áldozat nálunk igen jelentős vérveszteséggel jár.

Csak méltányos és egyenlő elbánást kérünk és erős a reményünk, hogy ezt meg is kapjuk.